

İSİM TAMLAMASI

الإضافة

En az iki ismin yan yana gelerek oluşturduğu tamlamaya isim tamlaması denir. Arapçada tamlamanın ögelerinden tamlanana *muzâf* (مُضَاف), tamlayana *muzâfu'n-ileyh* (مُضَاف إِلَيْهِ) adı verilir. Türkçedekinin tersine Arapçada önce tamlanan, sonra tamlayan kullanılır. Türkçe bir isim tamlamasını Arapçaya çevirirken sözcüklerin altına Arapçalarını yazmak yeterlidir.

Örneğin,

Çocuğun	Kalemi
الْوَالِدِ	قَلَمُ

Tamlamanın Ögeleri

1- Muzâf

Arapça tamlamanın ilk ögesidir. Yani tamlanandır. Hiçbir zaman başında harf-i ta'rif (belirlilik takısı, ال) bulunmaz. Buna mukabil sonu da hiçbir zaman tenvinlenmez, tek hareke ile harekelenir. Cümle içindeki yerine göre son harekesi değişir. Özne durumunda damme, nesne durumunda fetha, başında harfî cer veya zarf bulunduğunda kesra ile harekelenir.

Dikkat: Arapçada bir isim ya belirli kullanılır ya da belirsiz. Belirlilik alâmeti kelimenin başında kullanılan ال takısı; belirsizlik alâmeti ise kelimenin sonunda kullanılan çift hareke (tenvîn)dir. Bir kelimenin başında ال takısı varsa o kelime belirlidir ve artık sonuna belirsizlik göstergesi olan çift hareke asla gelmez. Başta ال takısı yoksa, o kelime belirsizdir ve sonuna belirsizlik göstergesi tenvîn gelir. İsim tamlamasının muzâf olan ögesinin bu kurala uymadığını fark ediniz.

2- Muzâfu'n-İleyh

Arapçada isim tamlamasının ikinci ögesidir. Yani tamlayandır. Daima mecrûrdur.

Örneğin,

قَلَمُ الْوَالِدِ Öğrencinin Kalemi

قَلَم : Muzâf (tamlanan) (Cümle içindeki durumuna göre merfû, mansûb veya mecrûr olabilir).

الْوَالِد : Muzâfun ileyh (tamlayan), mecrûr

Tamlamanın Türleri

Arapça tamlamalar belirtili, belirtisiz ve zincirleme isim tamlaması olmak üzere üçe ayrılır. Tamlamanın belirtili veya belirtisiz oluşu muzâfun ileyh'in yani tamlayanın belirli veya belirsiz oluşuna bağlıdır. Bu öge belirliyse tamlama belirtili isim tamlaması, belirsizse tamlama belirtisiz isim tamlaması olur. Buna göre tamlamanın anlamı da değişir.

Örneğin,

Bahçenin kapısı (Belirtili isim tamlaması)

بَابُ الْحَدِيقَةِ

Bahçe kapısı, herhangi bir bahçenin kapısı (Belirtisiz isim tamlaması)

بَابُ حَدِيقَةٍ

Arapçada ikiden fazla ismin bir araya gelmesiyle oluşan tamlamaya zincirleme isim tamlaması denir. Bu tür tamlamalarda belirlilik takısı en sonda yer alan isme eklenir, diğer isimler bir sonraki ismin muzâfu, bir önceki ismin muzâfu'n-ileyhi olarak kesra ile harekelenirler.

Örneğin,

Evin kapısının anahtarı

-Belirtili

مِفْتَاحُ بَابِ الْبَيْتِ.